370: Ailem Benden Davet Kabul Etmiyor

Tarık Ebu Abdullah

24 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum hocam, ailem ve özellikle babam benden davet kabul etmiyor aksine söylediklerimin tersini yapıyor ne yapmam gerekiyor?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim Müslümanlar bu hususta genelde iki şeyi birbirine karıştırıyorlar. Bunun için de karşı taraf için aslen murad ettiklerinde muvaffak olamıyorlar. Murad ettikleri şüphesiz karşı tarafın hidayet olmasıdır lakin bunun için takip ettikleri yol yanlıştır. Burada kardeşlerin anlayışında bir karışıklık var. Davet ediyoruz derken yargılıyorlar. Hâlbuki davetin yolu başkadır ve yargının yolu başkadır. Çünkü davetin gayesi başka, yargının gayesi başkadır. Yargının yolu bilgi toplamak, değerlendirmek, muhataba sunmak ve ona beyan etmektir. Akabinde yargılamaktır. Kabul ederse lehine, itiraz ederse aleyhine yargılamaktır. Yani yargı yolunun gayesi şahsa hükmetmektir. Bunun için bu neticeye tevasül edecek bir yol izlenir. Yargı sürecinin nihayetinde kişi şer'i emre itaate çağırılır. Ya güzellikle itaat eder veya zorla itaat eder.

Davetin gayesi ise o kişiyi yargılamak ona hükmetmek değildir. Veya daha yaygın tabirle ifade edeyim hüccet ikamesi yapmak değildir. Bilakis onu hakka yakınlaştırmaktır. Bunun için davetçi buna uygun, bu neticeye tevasül edecek bir yol izlemelidir. Kişiyi hakkı kabul etmekten engelleyen manileri def etmesi gerekir. Bunu yaparken onu kaçıracak veya uzaklaştıracak sebeplerden içtinap etmesi gerekir.

Bu sebepler çok ve insandan insana farklıdır. Bazıları şunlardır:

Muhlis olmamak:

Her amelin şartı ihlâs olduğu gibi elbette davetin ilk şartı da ihlâstır. Allah'ın rızasını amaçlamayan her davet muhakkak faydasızdır.

Kişinin hidayetini sahibinden istememek:

Hidayetin sahibi Allah *(celle ve âlâ)'*dır. Allah *(celle ve âlâ)* dilemezse o kişiyi kimse hidayete erdiremez. Dilerse de hiç kimse onu hidayetten men edemez. Davetçi hidayetin mülkü sadece Allah'a ait olduğunu ve sadece O'ndan isteneceğini iyi bilmelidir. Bu bağlamda her noksan doğrudan davetini

etkileyecektir.

Haklara riayet etmemek:

Hak sahibine hakkını itiraf etmemek ve vermemek muhakkak daveti engelleyen en büyük sebeplerdendir. Zira İslam hak sahibinin haklarını korumak için gelmiştir. Hakka çağırırken hakka muhalif olmak elbette daveti etkisiz kılacaktır. İmam el-Buhari *(rahimehullah)'*ın rivayetinde Selman el-Farisi *(radiyallahu anhu)* Ebu'd-Derda *(radiyallahu anhu)'*ya "Rabbinin üzerinde hakkı vardır. Ve nefsinin üzerinde hakkı vardır. Ve ailenin üzerinde hakkı vardır. Her hak sahibine hakkını ver" dediğinde Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* **"Selman doğru söylemiştir."** buyurarak söylediğini doğrulamıştır.

Hak sahibine hakkını vermemek zulmün özüdür. Ve elbette zalimin sözü muteber değildir. Çünkü insanın haklara riayet etmemesi kişiliğinde öyle derin bir fesada delalet eder ki her daveti nakzeder.

Şüphesiz ki her insan haklarına karşı duyarlıdır. Ama özellikle anne ve baba gibi evlat üzerinde büyük hak sahibi olanlar daha da hassastırlar. Bu haktan ötürü Allah *(celle ve âlâ)* anne babaya öf demeyi dahi haram kılmıştır. Bilakis ihsanda bulunmayı, güzel konuşmayı ve merhamet ve şefkat ile muamele etmeyi emretmiştir. Çünkü ihtiram, sevgi ve bunların gerektirdiği güzel üslup anne babanın evladına karşı en esasi hakkıdır. Allah *(celle ve âlâ)'*nın "öf" demeyi dahi haram kıldığını sadece bir tefekkür et. Bugün insanların nazarında bu kadar basit olan bu kelimeyi âlemlerin rabbi anne babanın haklarına bir tecavüz olarak kabul etmiştir. Zira bu kelime onu telaffuz edenin nankörlüğüne delalet eder. Kendisine karşılığını asla ödeyemeyeceği haklara karşı nankörlüktür. Ve nankörlük küfrün özüdür. Bu en büyük cerimedir. Bu cerimeyle beraber hangi davet etkili olacak?

"Aynısı İslam'ı sahih olmayan anne ve baba için de geçerli midir?" diye sorulursa derim ki: Evet! Nasslar bu hususta Müslüman, müşrik veya kâfir anne baba arasında ayırım yapmamıştır. Ancak Allah ve Rasûlünün karşısına geçmiş olan anne ve babaya karşı artık evladın hiçbir borcu ve sorumluluğu kalmamıştır. Allah *(celle ve âlâ)* şöyle buyuruyor: **"Allah'a ve ahiret gününe iman etmiş hiçbir kavmin, Allah ve Rasûlünün karşısına durmuş olanlara sevgi beslediklerini göremezsin. İster bunlar babaları veya oğulları veya kardeşleri veya aşiretleri olsun."** (el-Mücâdele Sûresi 22)

İnsaf etmemek:

Bu da daveti etkisiz kılan sebeplerden biridir. Çünkü insaf ile muamele görmek herkesin en temel hakkıdır. İnsaf nedir? Kişinin yaptığına yaptı, yapmadığına yapmadı, konuştuğunu konuştu, konuşmadığına konuşmadı demektir. Varsa kişinin lehine olan bir şey onu lehine ve aleyhine olan bir şeyide aleyhine, ilave yapmadan, eksiltmeden ve uydurmadan, olanı olduğu gibi ispat etmek ve muhafaza etmektir.

Adil olmamak:

Adalet İslam'dır. İslam'ın koyduğu doğrular, kıstaslar, dengeler ve değerlerdir. Kişi davetinin herhangi aşamasında İslam'ın koyduğu zabıtlardan çıkarsa daveti nakıs olur.

Güzel ahlakı terk etmek:

Bu şüphesiz davetin doğrudan faydasız olmasını sağlayan en büyük sebeptir. Zira her insan güzel ahlaktan etkilendiği gibi kötü ahlaktan da etkilenir.

Amel etmemek:

Amel sözün ispatıdır. Bunun için davetçi bu hususa çok dikkat etmelidir. Davetçi güzel konuşur ama konuştuklarıyla kendisi amel etmezse kesinlikle davetine zarar verecektir. Özellikle, kendisini İslam'a nispet eden, İslam amelleri olan ama bununla beraber İslam'ını bozan veya zedeleyen kişilerde kavli davet takriben faydasız oluyor. Çünkü karşı taraf senin davet ettiğin şeyin zaten kendinde bulunduğunu iddia ederek kendisini müdafaa konumuna giriyor. Böyle olunca da bütün uğraşı senin "saldırılarını" def etmekten ibaret oluyor.

Ama o her ne kadar sana karşı hep kendisini müdafaa etse de kendini biliyor. Kusurlarını, masiyetlerini, olması gerektiği ama olamadığı kul olduğunu biliyor. Seni davanda sabit ve ısrarcı gördüğü zaman ve onun yapamadığı ama aslen yapması gerektiğini bildiği şeyleri de yaptığını ve ısrarla yaptığını gördüğünde muhakkak etkilenecektir. Bunun için sözden çok amelle davet önemlidir.

Velhasıl muhterem kardeşim sana tavsiyem babanı hakka davet etmekten vazgeçme, saygı ve güzel bir üslup ile onu doğruya çağır. Bu hususta tavizsiz ve bedel ödemeye hazır ol. Ve en önemlisi ona Rabbine itaatkâr kulun nasıl olacağını amelinle göster, ihlâsınla ve takvanla ona örnek ol.

Rabbim muvaffak kılsın.